

Datum van
inontvangstneming

:

26/07/2017

Zaak C-379/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

26 juni 2017

Verwijzende rechter:

Bundesgerichtshof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

11 mei 2017

Verzoekende partij:

Società Immobiliare Al Bosco srl

BUNDESGERICHTSHOF (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland)

BESCHIKKING

[OMISSIS] van

11 mei 2017

in de kadastrale procedure

betreffende de eigendom van een woning, ingeschreven in het kadaster van het
Amtsgericht (rechter in eerste aanleg) München van Oberföhring, deel 196
bladzijde 6698, deel 200 bladzijde 6833, deel 200 bladzijde 6834

Belanghebbende partij:

Società Immobiliare Al Bosco s.r.l., [OMISSIS] Grado (Italië),

Verzoekende partij, tevens verzoekende partij tot cassatie,

[OMISSIS] **[Or. 2]** heeft de V. Zivilsenat (vijfde civiele kamer) van het
Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken,
Duitsland) op 11 mei 2017 [OMISSIS]

het volgende beslist:

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt overeenkomstig artikel 267, eerste lid, onder a), VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag betreffende de uitlegging van het [Unierecht]:

Is het in overeenstemming met artikel 38, lid 1, van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, wanneer een in het recht van de aangezochte staat gestelde termijn, op grond waarvan een titel na verloop van een bepaalde periode niet meer mag worden ten uitvoer gelegd, ook wordt toegepast op een functioneel vergelijkbare titel die in een andere lidstaat is afgegeven en in de aangezochte staat is erkend en uitvoerbaar is verklaard?

[Or. 3]

Motivering:

I.

- 1 Verzoekster is een vennootschap naar Italiaans recht met de rechtsvorm van een „società a responsabilità limitata” (vennootschap met beperkte aansprakelijkheid). Op 19 november 2013 verkreeg zij van de Tribunale di Gorizia (rechter in eerste aanleg, Gorizia, Italië) een conservatoir beslag tegen Gunter Hober (hierna: „schuldenaar”). Hierdoor werd zij gemachtigd om het conservatoir beslag tot een bedrag van 1 000 000 EUR uit te voeren op roerende en onroerende goederen, materiële en immateriële activa en schuldvorderingen van de schuldenaar. Bij beschikking van 22 augustus 2014 verklaarde het Landgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) de beslissing in Duitsland uitvoerbaar.
- 2 Op 23 april 2015 verzocht verzoekster om inschrijving van een hypotheek tot zekerheid van schuldvordering op de bovengenoemde, in Duitsland gelegen onroerende goederen van de schuldenaar, (een eigen woning en twee parkeerplaatsen in een ondergrondse garage). Het Amtsgericht – Grundbuchamt (kadaster) wees de aanvraag om inschrijving af. Het Oberlandesgericht (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat) verklaarde het bezwaar, dat verzoekster tegen die beslissing had ingediend, ongegrond. Met het toegelaten cassatieberoep maakt verzoekster haar verzoek tot inschrijving van de hypotheek tot zekerheid van schuldvordering verder geldend.

II.

- 3 Volgens de appelrechter [Oberlandesgericht München (OMISSIS)] staat het verstrijken van de in § 929, lid 2, van de Zivilprozessordnung (wetboek van

burgerlijke procesvordering; hierna: „ZPO”) gestelde uitvoeringstermijn van één maand in de weg aan de gevorderde inschrijving. De op artikel 38 van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken gebaseerde uitvoerbaarheid van de buitenlandse [Or. 4] titel stemt inhoudelijk overeen met de uitvoerbaarheid die ter zake de overeenkomstige binnenlandse titel is verleend. De tenuitvoerlegging op zich is onderworpen aan de lex fori (recht van het forum). Aangezien het conservatoir beslag naar Italiaans recht te vergelijken is met een Duits beslagbevel, moeten de hierop toepasselijke procedureregels, dus ook § 929, lid 2, ZPO, in acht worden genomen. De beslissingsbevoegdheid van de buitenlandse staat wordt hierdoor onverlet gelaten, omdat een uitvoeringstermijn weliswaar een beperking inhoudt voor de gerechtelijke handhaving van een betwiste beslagtitel, maar niet voor de doeltreffendheid op zich van die titel.

III.

- 4 De gegrondheid van het rechtmatige [§ 78, leden 1 en 3, Grundbuchordnung (verordening inzake het kadaster; hierna: „GBO”);] en overigens ook ontvankelijke [§ 71 van het Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (wet over procedures in familierechtelijke zaken en op het gebied van oneigenlijke rechtspraak; hierna: „FamFG”);] cassatieberoep wordt op doorslaggevende wijze bepaald door de beantwoording van de in het dictum geformuleerde prejudiciële vraag door het Hof van Justitie van de Europese Unie.
- 5 1. De Italiaanse rechterlijke beslissing van 19 november 2013 is uit hoofde van verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken [PB 2001, L 12, blz. 1; hierna: „Executieverordening (oud)] in Duitsland uitvoerbaar verklaard. De in Duitsland gegeven beslissing betreffende de verklaring van uitvoerbaarheid [zie Bundesgerichtshof, arrest van 4 maart 1993 (OMISSIS)] vormt de basis voor de tenuitvoerlegging in Duitsland. Indien, zoals in casu, wordt [Or. 5] verzocht om inschrijving van een hypotheek tot zekerheid van schuldvordering, dient het kadaster autonoom te onderzoeken of aan de tenuitvoerleggingsvoorwaarden is voldaan [zie verwijzende rechter, arrest van 4 juli 2013 (OMISSIS)].
- 6 2. De appelrechter, zonder daarbij blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting en zonder dat dit wordt betwist in het kader van het cassatieberoep, kwalificeert het conservatoir beslag naar Italiaans recht, wat zijn functie betreft, als een beslagbevel naar Duits recht. Dientengevolge worden de tenuitvoerleggingsvoorwaarden in Duitsland geregeld in de Duitse voorschriften inzake de uitvoering van het beslagbevel.
- 7 a) De Duitse ZPO bevat onder andere de volgende bepalingen met betrekking tot de uitvoering van het beslag:

§ 929 ZPO

- 2) De uitvoering van het beslagbevel is onrechtmatig wanneer één maand is verstreken sinds de dag waarop het beslagbevel werd gegeven of waarop het werd betekend aan de partij die om de afgifte ervan heeft verzocht.
- 3) Uitvoering is toegestaan voordat het beslagbevel aan de schuldenaar is betekend. Zij sorteert evenwel geen effect wanneer de betekening niet heeft plaatsgevonden binnen één week na de uitvoering en vóór het verstrijken van de daarvoor in het vorige lid gestelde termijn.

§ 932 ZPO

- 1) De uitvoering van een onroerend beslag [...] vindt plaats door de inschrijving van een hypotheek tot zekerheid van de schuldvordering [...].
  - 3) Het verzoek om inschrijving van de hypotheek geldt in de zin van § 929, leden 2 en 3, als uitvoering van het beslagbevel.
- 8 b) Het tenuitvoerleggingsorgaan (in casu het kadaster) dient ambtshalve na te gaan of de in § 929, lid 2, ZPO gestelde uitvoeringstermijn is verstreken. Indien de termijn is verstreken, mag het beslagbevel niet meer worden uitgevoerd; **[Or. 6]** het kan niet meer worden gebruikt als titel voor een nieuwe tenuitvoerlegging. De regeling strekt tot bescherming van de schuldenaar. Zij moet beletten dat op basis van een summiere procedure in kort geding gegeven beslissingen gedurende lange tijd en ondanks eventueel gewijzigde omstandigheden kunnen worden uitgevoerd en dus kunnen worden ten uitvoer gelegd [Bundesgerichtshof, arrest van 25 oktober 1990 - (OMISSIS)] Bundesverfassungsgericht (federaal grondwettelijk hof, Duitsland) (arrest van 27 april 1988 (OMISSIS); (OMISSIS)]. Het Duitse procesrecht houdt in die zin rekening met de belangen van de schuldeiser, dat hij meteen weer een bevel (of een voorlopige maatregel) kan verkrijgen [zie Bundesverfassungsgericht (arrest van 27 april 1988) (OMISSIS) (OMISSIS)].
- 9 3. De beslissing op het cassatieberoep hangt af van het antwoord op de vraag of § 929, lid 2, ZPO al dan niet mag worden toegepast op het Italiaans conservatoir beslag.
  - 10 a) Volgens de vaststellingen van de appelrechter was op het tijdstip van het verzoek tot inschrijving van de hypotheek tot zekerheid van schuldvordering meer dan een maand verstreken sinds het tijdstip waarop de schuldeiser in kennis was gesteld van de verklaring van uitvoerbaarheid in Duitsland. Aangezien volgens § 932, lid 3, ZPO het verzoek tot inschrijving bepalend is, zou het conservatoir beslag niet meer kunnen worden uitgevoerd indien § 929, lid 2, ZPO van toepassing zou zijn.
  - 11 b) In de huidige fase van de procedure hoeft niet te worden nagegaan of het Italiaanse recht ook voorziet in een uitvoeringstermijn en hoe die concreet is

vastgesteld. De uitvoerbaarheid van het conservatoir beslag is in Italië immers gecertificeerd [artikelen 53 en 54 juncto bijlage V bij de Executieverordening (oud)]. Vervolgens is de Italiaanse beslissing in Duitsland erkend en is zij uitvoerbaar verklaard. Het tenuitvoerleggingsorgaan (in casu het kadaster) [Or. 7] dient bij de tenuitvoerlegging uitsluitend het Duitse tenuitvoerleggingsrecht als zijnde de lex fori toe te passen. Het tenuitvoerleggingsorgaan mag niet onderzoeken of het recht van de staat waar de beslissing is gegeven, voorziet in uitvoeringstermijn en hoe deze concreet is vastgesteld, en mag evenmin een regeling van buitenlands recht toepassen. Dat geldt in gelijke mate voor de verwijzende rechter, die uitsluitend het besluit van het kadaster (en daaropvolgend de beslissing van de appelrechter) mag onderzoeken. Wat de procedure op het niveau van het kadaster betreft, is het alleen van belang of § 929, lid 2, ZPO al dan niet in acht moet worden genomen. Indien ook het Italiaanse recht bepaalt dat de titel wegens tijdsverloop niet meer kan worden ten uitvoer gelegd, dan moet de schuldenaar dit punt opwerpen door beroep tegen de verklaring van uitvoerbaarheid in te stellen; in het kader van een dergelijke beroepsprocedure zou kunnen worden onderzocht of de voorschriften van het Italiaanse recht in acht zijn genomen [OMISSIS].

- 12 4. De verwijzende rechter kan niet met de overtuiging die vereist is om tot een beslissing te komen (arrest van het Hof van 6 oktober 1982, CILFIT/Ministero della Sanità, C-283/81, EU:C:1982:355, punt 16) antwoorden op de vraag of het met artikel 38, lid 1, van de Executieverordening (oud) verenigbaar is dat een in het recht van de aangezochte staat gestelde termijn (zoals § 929, lid 2, ZPO), op grond waarvan een titel (in casu een beslagbevel) na verloop van een bepaalde periode niet meer mag worden ten uitvoer gelegd, ook wordt toegepast op een functioneel vergelijkbare titel die in een andere lidstaat is afgegeven en in de aangezochte staat is erkend en uitvoerbaar is verklaard. Die rechtsvraag rijst op dezelfde wijze bij de toepassing van artikel 39 van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid [Or. 8], de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken [PB L 351; Executie-verordening (nieuw)]. Zij betreft niet alleen de uitlegging van Duits nationaal recht, maar houdt ook verband met het Unierecht.
- 13 a) Het blijkt onvoldoende duidelijk of een bepaling zoals § 929, lid 2, ZPO verband houdt met de uitvoerbaarheid van de titel die overeenkomstig artikel 38 van de Executieverordening (oud) valt onder het recht van de staat waar de beslissing wordt gegeven, of dat die bepaling moet worden aangemerkt als een norm van de lex fori op het gebied van het tenuitvoerleggingsrecht.
- 14 aa) Vanuit juridisch-technisch oogpunt houdt een uitvoeringstermijn – anders dan bijvoorbeeld een bepaling inzake de verjaring van rechten op grond van een titel – geen verband met het materieel recht. In dat opzicht zou zij kunnen vallen onder het tenuitvoerleggingsrecht waarop de Executieverordening (oud) niet ziet; dat verdrag stelt enkel regels voor de procedure tot verkrijging van verlof tot tenuitvoerlegging van buitenlandse executoriale titels en niet voor de

tenuitvoerlegging zelf, die onderworpen blijft aan het nationale recht van de aangezochte rechter (zie arresten van het Hof van 3 oktober 1985, Capelloni en Aquilini/Pelkmans, C-119/84, EU:C:1985:388, punt 16, 29 april 1999, Coursier, C-267/97, EU:C:1999:213, punt 28, en 28 april 2009, Apostolides/Orams, C-420/07, EU:C:2009:271, punt 69).

- 15 bb) Anderzijds heeft een dergelijke termijn evenwel tot gevolg dat de uitvoerbaarheid van de titel eindigt door tijdsverloop. Het effect van die termijn verschilt alles bij elkaar genomen niet van die van een nietigverklaring van een titel in de beroepsprocedure. Bijgevolg zou het feit dat de uitvoerbaarheid van de titel overeenkomstig artikel 38, lid 1, van de Executieverordening (oud) (uitsluitend) wordt geregeld door het recht van de lidstaat waar de titel is afgeleverd, eraan kunnen in de weg staan dat § 929, lid 2, ZPO ook wordt toegepast op buitenlandse beslagbevelen. Een beperking van de duur van de geldigheid van buitenlandse **[Or. 9]** beslagbevelen op grond van het recht van de aangezochte staat zou onverenigbaar kunnen zijn met de rechtspraak van het Hof, volgens welke de toepassing van de procedureregels van de aangezochte lidstaat geen afbreuk mag doen aan de beginselen die verordening stelt (zie arresten van het Hof van 3 oktober 1985, Capelloni en Aquilini/Pelkmans, C-119/84, EU:C:1985:388, punt 21, en 28 april 2009, Apostolides/Orams, C-420/07, EU:C:2009:271, punt 69).
- 16 b) In de rechtspraak en de rechtsleer lopen de meningen over het antwoord op die vraag uiteen.
- 17 aa) Volgens een bepaalde stroming houdt § 929, lid 2, ZPO verband met de uitvoerbaarheid en kan zij alleen worden toegepast op Duitse beslagbevelen [zie Oberlandesgericht Hamm (hoogste rechterlijke instantie Hamm) (OMISSIS)]. De vraag of de uitvoerbaarheid eindigt door tijdsverloop, wordt geregeld in het recht van de staat waar de beslissing is gegeven; de in het recht van de aangezochte staat gestelde vervaltermijnen doen niet ter zake [OMISSIS].
- 18 bb) Volgens een andere stroming ziet § 929, lid 2, ZPO ook op buitenlandse executoriale beslagbevelen [OMISSIS]. Dergelijke vervaltermijnen van het recht van de aangezochte staat moeten worden toegepast wanneer de uitvoering uit hoofde van de verklaring van uitvoerbaarheid plaatsvindt. De termijn is niet beginnen lopen op het tijdstip waarop beslissing van de eerste staat is gegeven **[Or. 10]** maar pas op het tijdstip waarop de tweede staat de verklaring van uitvoerbaarheid heeft afgegeven [OMISSIS].
- 19 cc) Volgens de appelrechter moet cumulatief zowel het procesrecht van de staat waar de beslissing is gegeven als het procesrecht van de aangezochte staat in aanmerking worden genomen. In de erkenningsprocedure moest worden onderzocht of de in het Italiaanse recht gestelde uitvoeringstermijn is nageleefd, terwijl bij de tenuitvoerlegging de uitvoeringstermijn overeenkomstig Duits recht moet worden geëerbiedigd. Aan een buitenlandse beslissing kunnen niet meer gevolgen worden verbonden dan de gevolgen die zij heeft in de staat waar

zij is gegeven. Voorts gelden voor de tenuitvoerlegging dezelfde voorwaarden als voor vergelijkbare binnenlandse titels [OMISSIS].

- 20 c) De juridische situatie is onvoldoende – in de zin van een „acte clair” – verduidelijkt in de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.
- 21 aa) Het Hof heeft in ieder geval duidelijk gemaakt dat het recht van de schuldeiser uit hoofde van artikel 47, lid 2, van de Executieverordening (oud) om vanaf de afgifte van de verklaring van uitvoerbaarheid aanspraak te maken op voorlopige maatregelen in het recht van de aangezochte staat, voor zover de beslissing die het voorwerp van de erkenningsprocedure is, uitvoerbaar is in de staat waar de beslissing is gegeven, niet in de tijd kan worden beperkt door nationale voorschriften toe te passen die voorzien in een kortere termijn (arrest van het Hof van 3 oktober 1985, Capelloni en Aquilini/Pelkmans, C-119/84, EU:C:1985:388, punt 27 e.v.); dit betreft echter enkel de periode waarin de (in casu reeds afgesloten) procedure van de uitvoerbaarheidsverklaring loopt.

[Or. 11]

- 22 bb) Overigens geldt overeenkomstig de rechtspraak van het Hof enerzijds het beginsel dat een krachtens de Executieverordening erkende buitenlandse beslissing „in de aangezochte staat in beginsel dezelfde werking moet hebben als zij in de staat van herkomst heeft” (arrest van het Hof van 4 februari 1988, Hoffmann/Krieg, C-145/86, EU:C:1988:61, punt 11; zie ook arrest van het Hof van 28 april 2009, Apostolides/Orams, C-420/07, EU:C:2009:271, punt 66); dat pleit tegen de mogelijkheid om een uitvoeringstermijn uit een andere rechtsorde toe te passen. Anderzijds is er geen enkele reden om „aan een beslissing bij de tenuitvoerlegging ervan rechten toe te kennen die [...] een soortgelijke, rechtstreeks in de aangezochte lidstaat gegeven beslissing niet zou hebben (arrest van het Hof van 13 oktober 2011, C-139/10, Prism Investments, EU:C:2011:653, punt 38; zie ook arrest van het Hof van 28 april 2009, Apostolides/Orams, C-420/07, EU:C:2009:271, punt 66).
- 23 cc) De juridische situatie lijkt onvoldoende verduidelijkt te zijn, gelet op het feit dat volgens een arrest van de Tribunal Supremo (hoogse rechterlijke instantie, Spanje), volgens welk de in artikel 518 van het Spaanse wetboek van burgerlijke procesvordering (hierna: „LEC”) gestelde uitvoeringstermijn van vijf jaar – die onder andere ook van toepassing is op rechterlijke beslissingen – ook moet worden toegepast op buitenlandse rechterlijke beslissingen die in Spanje krachtens artikel 38 en volgende van de Executieverordening uitvoerbaar moeten worden verklaard [Tribunal Supremo, arrest van 16 oktober 2014, nr. 573/2014 (OMISSIS)]; thans wettelijk geregeld in artikel 50, lid 2, van de Ley 29/2015, de 30 de julio, de cooperación jurídica internacional en materia civil (wet 29/2015 van 30 juli betreffende de internationale justitiële samenwerking in burgerlijke zaken). De Tribunal Supremo is van oordeel dat Spaans recht als lex fori van toepassing is, aangezien de Executieverordening (oud) geen tenuitvoerleggingstermijn bevat. Die rechter heeft in het voormelde arrest

geweigerd om een Finse rechterlijke beslissing uitvoerbaar te verklaren omdat de uitvoeringstermijn van vijf jaar van artikel 518 LEC was verstreken. Rekening houdend met die **[Or. 12]** uitlegging, zou de in § 929, lid 2, ZPO geregelde uitvoeringstermijn ook van toepassing zijn op een beslagbevel dat in een andere lidstaat is afgegeven en in Duitsland is erkend en uitvoerbaar is verklaard.

- 24 5. Ten slotte is een verzoek om een prejudiciële beslissing aan het Hof van Justitie van de Europese Unie niet overbodig, omdat de vraag betreffende de toepassing van § 929, lid 2, ZPO op uitvoerbaar verklaarde buitenlandse bevelbeslagen rijst in een procedure in kort geding. Volgens de rechtspraak van het Hof geldt in die procedure de verplichting om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing (alleen) niet voor die vragen die in de summiere procedure louter voorlopig zijn beslist en in de bodemprocedure opnieuw kunnen worden onderzocht [arrest van het Hof van 15 januari 1982, C-35/82, Morson, EU:C:1982:368, punt 10 (OMISSIS) **(Or. 13)** (OMISSIS)]. Dat is in casu niet het geval aangezien in een bodemprocedure geen uitspraak wordt gedaan over tenuitvoerleggingstermijn in verband met een beslagbevel.

[OMISSIS]